

Preek over Jesaja 7:10-14

Liturgie:

- Votum en groet
- Zingen: Ps. 68:8,13
- Gebed
- Doop van **Janny Marina (Mirjam) Stenekes**
 - *Lezen: Doopsformulier 1*
 - *Zingen: Lb. 334:1,5*
 - *Gebed voor de doop*
 - *Vragen aan de doopouders*
 - *Kinderen komen naar voren*
 - *Bediening van de doop*
 - *Zingen: Ps. 139:7,8*
 - *Overhandiging doopkaart*
 - *Opwekking aan de gemeente*
 - *Dankgebed*
- Schriftlezing: Jesaja 7:1-17
- Ps. 46:1,2
- Tekst: Jesaja 7:10-14
- Preek
- Zingen: Lb. 125:1,2,3,4,5
- Geloofsbelijdenis van Nicea
- Zingen: Gez. 165
- Gebed
- Collecte
- Zingen: Ps. 89:1,2,7
- Zegen

Gehouden te: Baflo, 09-12-12 (14.30 u.)

Preek

Thema: Zijn naam is een teken: Immanuël.

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

1. De zoon

Wij luisteren even naar een gesprekje.

'Abba, mag ik mee naar de koning?'

- 'Ja, jongen,' zegt Jesaja tegen zijn zoon Sjear Jasjoev. 'Je moet mee van de HEER. God heeft mij de opdracht gegeven jou mee te nemen.'

'Waarom moet ik mee, abba? En wat moet ik bij de koning doen?'

- 'Niets speciaals. Je hoeft er alleen maar bij te zijn. Dat moet de koning zien, als ik hem de boodschap van de Heer doorgeef. Weet je, de naam die wij jou gegeven hebben, mamma en ik, die moet ook bij de koning bekend zijn. Het is een boodschap van God voor hem en voor heel ons volk, Sjear Jasjoev. Een rest bekeert zich.'

Verplaats je maar eens in deze jongen, deze oudste zoon van Jesaja. Zou hij blij geweest zijn met zijn vreemde naam? Ach, hij zal er aan gewend geraakt zijn. Maar telkens als zijn naam genoemd werd klonk de boodschap van God en het appel aan de mensen om terug te keren tot God.

Nog een gefingeerd gesprek.

(Jesaja:) 'Majesteit, mag ik u mijn zoon even voorstellen?'

(Achaz:) 'Hoe heet je, jongen?'

(Jesaja's zoon:) 'Een rest bekeert zich, majesteit. Sjear Jasjoev.'

(Achaz:) 'Hoe, zeg je?'

(Jesaja's zoon:) 'Een rest keert terug, majesteit. Sjear Jasjoev.'

Inderdaad, een vreemde naam. Aan de ene kant is hij dreigend: Er is slechts sprake van een rest, die zich bekeert. Aan de andere kant is hij bemoedigend: er is toch sprake van een rest die terugkeert. Dankzij Gods welwillendheid en genade. We kwamen dat element van de overblijvende rest van Juda en Jeruzalem al tegen in het slot van Jesaja 6, het verhaal over de roeping en de opdracht van Jesaja als profeet.

"En als er nog een tiende deel achterblijft, dan gaat ook dat in vlammen op, zoals een eik of een terebint wordt geveld voor een vuur. Er blijft slechts een stronk over, en het zaad in die stronk is heilig." (Jes. 6:13)

Sjear Jasjoev, vreemde naam. Zou hij erom gepest zijn door zijn leeftijdsgenoten? Hij heeft wel met die naam rondgelopen. En ik kan mij voorstellen, dat Jesaja en zijn vrouw eerst ook vreemd hebben gekeken, toen ze hun zoon die naam moesten geven. En later nog een keer bij hun tweede zoon: 'Haastige roof, spoedige buit.'
Maher Sjalal Chasj Baz. Zie hoofdstuk 8:1-3.

Ouders kiezen meestal zelf een naam voor hun kind. **Janny Marina (Mirjam)** bijvoorbeeld. Het kindje van Henk en Jenneke Stenekes. Mensen vernoemen hun kind naar oma, opa of naar iemand anders. Of ouders kiezen een naam, gewoon omdat ze die leuk vinden. Soms ook wordt het een naam met een bijzondere betekenis. Je wilt er iets mee zeggen. Dat je dankbaar bent bijvoorbeeld, of dat je de geboorte van je zoon of dochter echt ervaart als een geschenk van God. Johannes is zijn naam. Of alle mogelijke afleidingen daarvan, vrouwelijk of mannelijk, de Jannen en de Jantjes, John en Jeannet. En nog veel meer.

Maar het is toch nooit zo gek als bijvoorbeeld Jesaja's zonen.

'Ik ben: Een rest bekeert zich.' Sjean Jasjoev in zijn eigen taal. 'Returning Rest' in het Engels van vandaag. Zou jij ermee de straat op durven?

SJ moet mee naar de koning. Want zijn naam is al een teken voor koning Achaz, voor de leiders van het volk en voor de bevolking van Jeruzalem. Een eerste teken.

2. De profeet

Wat is nu de boodschap van God, die Jesaja in aanwezigheid van zijn zoon, aan koning Achaz moet overbrengen?

Kort gezegd: Geen paniek! Vertrouw op de HEER. *"Alleen als jullie vertrouwen hebben, houden jullie stand."*

Dat is niet gemakkelijk in de politieke situatie van dat moment. Die is zeer penibel. De coalitie van Aram en Efraïm dringt op, belegert Jeruzalem. Het bestaan van het koningshuis van David hangt aan een zijden draadje. De bondgenoten hebben al een zetbaas achter de hand, die de plaats van Achaz in kan nemen, als zij het winnen: de zoon van Tabeal.

Ze willen Juda met geweld in hun bondgenootschap betrekken. Dan staan ze sterker tegenover Assyrië. Achaz wil dat niet, lezen we in 2 Koningen 16. Hij wil juist de koning van Assyrië paaïen met kostbare geschenken.

Maar ondertussen zorgt de coalitie voor de poorten van Jeruzalem wel voor grote paniek bij de regering en de bevolking.

"...en zij beefden als bomen in de storm." Vertelt de schrijver met een vleug van humor.

'Niet nodig, Achaz,' moet Jesaja zeggen. 'Die twee smeulende stukken hout. Hun woede lijkt laaiend. Maar het loopt op zijn eind. En wat zij van plan zijn... *"Dit zegt God, de HEER: Het zal niet gebeuren, het zal niet zo gaan."* (vs. 7)

"Alleen als jullie vertrouwen hebben, houden jullie stand." (vs. 9)

Maar daar zit het nu juist op vast. Dat vertrouwen op de HEER ontbreekt bij Achaz helemaal. Hij wil alles in eigen hand houden en zijn eigen politieke koers varen: Houd Assyrië te vriend!

Jesaja heeft dat ongetwijfeld gesignaleerd. En God de HEER in elk geval. Hij spreekt Achaz daarop aan en wil hem een andere koers laten inslaan en hem tot bekering brengen. God wil dat Achaz weer op Hem gaat vertrouwen en zich in geloof realiseert welke grootse beloften God aan David en Israël heeft gegeven. Maar Achaz wil daar niet van weten.

Of Jesaja als brenger van die boodschap daar teleurgesteld over is? Dat weet ik niet. Maar het staat wel in het kader van de verhardingsboodschap, die de profeet moet brengen. Waarvan de HEER zelf heeft gesproken toen Hij Jesaja als profeet riep. *"Maak het hart van het volk ongevoelig, stop hun oren toe, smeer hun ogen dicht. Dan kunnen ze met hun ogen niet zien, met hun oren niet luisteren, en tot hun hart zal het niet doordringen. Ze zullen niet naar mij terugkeren en geen herstel vinden."* (Jes. 6:10)

Achaz is daar een sprekend voorbeeld van.

3. De koning

God gaat heel ver in zijn welwillendheid en zijn pogingen om Achaz op andere gedachten te brengen. Hij nodigt hem uit om een teken te vragen van de HEER ter ondersteuning van de boodschap van God.

Het is een vervolg in de discussie van de profeet en de koning. Bij dezelfde ontmoeting of bij een andere gelegenheid, daar komen we niet achter. Het is ook niet zo belangrijk. Het staat wel in hetzelfde verhaal, hetzelfde hoofdstuk.

"De HEER liet verder tegen Achaz zeggen: 'Vraag om een teken van de HEER, uw God, hetzij uit de diepte van het dodenrijk hetzij uit de hoge hemel.'" (vs. 10,11)

Jesaja is hier ook weer de brenger van de boodschap.

De HEER geeft Achaz gelegenheid en ruimte om een teken te vragen. Eigenlijk heel bijzonder dat God dat zelf aanbiedt. Meestal zijn het mensen die op eigen initiatief om een teken vragen, omdat ze de woorden van God bevestigd willen zien. Niet per se omdat ze twijfelen, maar omdat Gods beloften te groots zijn en je iets nodig hebt om die beter te aanvaarden.

Denk aan de rechter Gideon, die als redder wordt geroepen, en meerdere tekens vraagt en krijgt ter ondersteuning en bemoediging.

'Achaz, vraag Mij gerust een teken. Het mag iets heel groots en bijzonders zijn: iets tussen de diepte van het dodenrijk en de hoogte van de hemel in. Vraag het maar.' Niets is voor de HEER te groots, te gortig of te spectaculair.

"Maar Achaz antwoordde: 'Nee, ik zal geen teken vragen, ik zal de HEER niet op de proef stellen.'" (vs. 12)

Dat lijkt een heel vroom antwoord. Maar dat is het niet. Het druipt van huichelachtigheid. Achaz' schijnvrome antwoord laat zien dat de koning feitelijk niets met het woord van God heeft. Terwijl hij de wet van Mozes wel kent. Want hij herinnert aan Mozes' woorden in Deuteronomium 6:16:

"Stel hem niet op de proef, zoals u bij Massa deed."

Maar als God de HEER nu zelf zegt: Vraag maar een teken; het mag heel groots zijn. Maar jij weigert huichelachtig.....

Het is heel begrijpelijk dat Jesaja als Gods ambassadeur en profeet dan behoorlijk uit zijn slof schiet:

"Luister, huis van David. Is het niet genoeg de mensen te tergen? Moet u nu ook mijn God tergen?" (vs. 13)

Achaz tergt de mensen met zijn zwalkende politiek. Hij maakt hen doodvermoed en brengt hen al met al in een geweldige crisis. En hij weigert vooraan te gaan in vertrouwen op de HEER.

"Moet u nu ook nog mijn God tergen?" Je hoort de emotie, het klagen, ja haast de woede van de profeet. En van God...

Jesaja spreekt in Achaz het huis van David aan. De koning is daar op dat moment de vertegenwoordiger van. 'Luister, huis van David...'

Maar wat is dat huis van David op dat moment ver verwijderd van de geest van David. En van het geloofsvertrouwen van David.

Het is het, menselijkerwijs gesproken, ook niet meer waard, dat de HEER met Davids huis verder gaat. Het doorknippen van het zijden draadje zou begrijpelijk geweest zijn.

Maar God houdt wel vast aan zijn beloften aan David en zijn huis, al gaat het per saldo maar om een rest. 'Een rest keert terug. Een rest bekeert zich. Sjear Jasjev.'

Achaz' ongelofte verhindert de HEER niet om toch een teken te geven. Op eigen initiatief en omdat Hij het wil.

Het wordt een teken in de categorie van de grootste diepte en de grootste hoogte, een teken tussen dodenrijk en hemel. Maar het teken dat God aankondigt is voor Achaz tegelijk heel dichtbij. Luister maar.

"Daarom zal de Heer zelf u een teken geven: de jonge vrouw is zwanger, zij zal spoedig een zoon baren en hem Immanuël noemen."

4. Het teken

Een teken van God heeft altijd iets concreets en iets mysterieus. Het is iets uit de werkelijkheid van vandaag, maar tegelijk verwijst het naar iets anders, iets diepers. Je moet erover nadenken.

Kijk maar naar Gideons wonder van de dauw en de wollen vacht. Het is heel concreet, maar er zit ook iets geheimzinnigs in. Iets goddelijks, zou je haast zeggen. [Dat is bij de tekenen van brood en wijn bij het avondmaal net zo. Heel tastbaar, maar tegelijk vol van de Geest van Christus.]

Bij het teken dat God aan Achaz geeft is dat ook zo. Een zwangere jonge vrouw is heel concreet. En dat zij straks een kind ter wereld brengt ook. Maar die naam, die ze haar zoon geeft die heeft iets geheimzinnigs in zich.

Immanuël. Zijn naam is een teken.

Er komen bij dit teken van Immanuël heel wat vragen op, waar wij geen afdoende antwoord op krijgen. Vragen als: Wie is deze jonge vrouw? En van wie is zijn zwanger? Wie is haar kind? Kunnen we hem aanwijzen in de omgeving van Achaz of in het huis van David in die tijd?

Die jonge vrouw, zwanger van haar eerste kind, moet wel iemand zijn in Achaz' directe omgeving. Zijn wettige echtgenote mogelijk niet. Dan zou Jesaja het anders zeggen, een ander woord gebruiken: "Uw vrouw is zwanger..." Misschien was het de

jonge vrouw, die op dat moment zijn favoriet was. Die suggestie las ik ook ergens. Koningen hadden vaak meerdere vrouwen. Ook de koningen uit het huis van David.

En dan het kind, dat binnenkort geboren wordt, is dat Achaz' zoon Hizkia? Dat is een aantrekkelijke gedachte. Want onder Hizkia gaat het roer in Davids huis volledig om. Hizkia's geloof en vertrouwen worden geroemd. Hij treedt echt in de voetsporen van zijn vader David. Hij zou heel goed kunnen behoren tot de rest die zich bekeert, Sjear Jasjoev.

Maar Hizkia is dan al geboren, wordt duidelijk uit 2 Koningen 18:1 en 2. Hij is vijftientig als hij koning wordt. En zolang heeft Achaz niet geregeerd, maar zestien jaar.

Deze gegevens versterken alleen maar de boodschap dat het bij deze zwangerschap, deze geboorte en deze naamgeving om een teken van God gaat.

Zijn naam is een teken: Immanuël.

En Achaz wordt ermee geconfronteerd. Je zou het voor hem haast een 'anti-teken' noemen. God stelt zich hiermee tegenover hem en laat hem zien wat geloofsvertrouwen wél uitwerkt.

De zwangere jonge vrouw, die Achaz moet kennen, vertrouwt wel en heel echt op God de HEER. Ook in de moeilijke tijd die er is voor Juda, Jeruzalem en het huis van David: de concrete dreiging van het einde van Davids huis en van de zelfstandigheid van het koninkrijk Juda.

Deze jonge vrouw geeft haar kind de naam: 'God met ons', Imanoe El. Dat is veelzeggend voor zo'n jonge moeder. En het is zeer confronterend voor Achaz. Zij vertrouwt op de HEER, hij niet!

Haar geloofsvertrouwen komt uit de hoogte van de hemel, door de Geest van God, die het geloof in de harten van mensen werkt. Een bijzonder teken.

'Achaz, huis van David, denk hierover na!'

5. De naam

Zijn naam is een teken: Immanuël.

Voor ons is die naam Immanuël heel vertrouwd geworden. Vooral ook in de verbinding met de naam van onze Heer, Jezus.

Maar grote kans, dat deze naam als naam van een kind oorspronkelijk net zo vreemd gevonden werd als Sjear Jasjoev of Maher Sjalal Chasj Baz, 'Een rest bekeert zich' en 'Haastige roof, spoedige buit.'

Imanoe El. Zeg het maar eens in onze eigen Nederlandse taal. Wij noemen ons kind: 'God met ons.'

Maar met die naam gaat dit kind door het leven. Zo heet hij en zo is hij. Iemands naam bepaalt zijn identiteit, zeggen wij vandaag. Dat is in de Bijbel nog meer zo dan in onze samenleving.

Deze zoon is Immanuël. Hij is God met ons. Hij is het bewijs van het godsvertrouwen van zijn jonge moeder. En op die manier is hij een teken en een duidelijke boodschap van God voor huis en volk van David in de penarie.

"Alleen als jullie vertrouwen hebben, houden jullie stand," moet Jesaja zeggen.

Zeg in geloof: God is met ons. En beleef dat ook, draag dat uit, hoe moeilijk de situatie van volk en kerk ook zijn.

Zijn naam is een teken: Immanuël.

Inderdaad zit er in dit teken van God ook iets mysterieus. En kennelijk reikt het verder dan Achaz' dagen en werkelijkheid.

Heeft Jesaja dat geweten of misschien vermoed? Dat is niet onmogelijk. Hij mag met de woorden van God verder kijken en verder reiken dan zijn heden.

Naar zijn aard is de profetie concreet en tijdbepaald, maar er zit door de Geest van God meer in dan we op het eerste gezicht opmerken.

Dat blijkt eeuwen later bij de aanstaande geboorte van Jezus, de zoon van David.

Weer zijn het woorden van God, als de engel in Jozefs droom duiding geeft aan de wondere zwangerschap van zijn jonge vrouw Maria (Mirjam) en alles daar omheen.

"Dit alles is gebeurd opdat in vervulling zou gaan wat bij monde van de profeet door de Heer is gezegd: 'De maagd zal zwanger zijn en een zoon baren, en men zal hem de naam Immanuël geven, 'wat in onze taal betekent 'God met ons!'" (Mat. 1:22,23)

Het teken van God voor Davids huis in de persoon van Achaz krijgt een dimensie, die toen nauwelijks te peilen of te vermoeden was.

Dé Zoon van David wordt geboren. Hij krijgt de naam Immanuël. Want Hij is in volle zin 'God met ons'. Want Jezus is de door God gegeven Redder van zijn volk.

In Jezus is de naam Immanuël vertrouwd voor ons geworden. Maar het blijft een teken van God, een wonder van de grootst mogelijke orde: Gods Zoon wordt mens en komt onder ons wonen. God met ons.

Hij is al ons vertrouwen waard. Hij is onze zekerheid in roerige tijden.

Dat geldt ook voor ouders met een pasgeboren kind. Gods naam is aan Janny Marina (Mirjam) Stenekes verbonden, de naam van Jezus Christus, gesymboliseerd in de doop.

Pappa, mag ik mee naar de Koning?

Ja, kind, jij mag mee naar Jezus Immanuël.

Amen.